

Gyöngyszemek 24

Ajánlat járvány idejére

„A reménységben örvezzetek, a nyomorúságban legyetek kitartók, az imádkozásban állhatatosak.“ Róm 12,12

Ha eddig esetleg nem vettük volna észre, tényleg komoly, sőt vészes a járványteremtette helyzet. Már-már hajlunk afelé, hogy nem a Jelenések Könyve félelmetes képeiről szóló jóvendölések beteljesülésével van-e dolgunk? Apokalipszis! Milyen könnyelműen vették ajkukra ezt a szót jóvendőmondók vagy a science-fiction szerzők! És most itt van: tízezrek haláláról tudunk onnan, ahová kutatók szeme elér: De ha hozzátesszük kék bolygónknak azokat a zugait, amelyekben például az egészség mindenki magánügye vagy gondolunk a mega-városok nyomortelepeinek megszámlálhatlan senkijeire, akkor megdermedünk. Egyedül a turista-paradicsom Itáliában esett már 60 orvos a járvány áldozatául, nem csak családjaiknak, hanem a betegeknek is pótolhatatlan kárt okozva.

A válságstábok fáradhatatlanul végzik – hol kisebb, hol nagyobb eredménnyel – a munkájukat: intenek, óvnak, tanácsolnak, fenyegetnek. De mennyit hallanak meg ebből egy szobába összehúzólt nemzedékek, munkahelyüket féltő „szabadságot dolgozók“, ketrecbe zárt idősök? Van-e még olyan tanács, recept, amely elviselhetővé tenné ezt a – reménységünk szerinti – átmeneti járványidőt? A mi választott igeversünk hármass viselkedés-ajánlatát is szabad ezek közé felvenni.

„A reménységben örvezzetek.“

Első pillanatra nem tűnik nehéznek a kettő összekapcsolása. Ahol felcsillan a reménynek leghalványabb sugara is, azt nyomon követi a boldog vidámság, öröm áraszt el hirtelen mindent és megszépíti a még olyan sötét életszakaszokat is. Gond azonban ott van, ahol az élet nem enged meg ilyen szinte automatikus kapcsolást. Mert bár a mondás szerint a reménység hal meg legutoljára, de bizony az állandóságát sem tudja senki szavatolni. Gondoljunk csak például súlyos betegre, aki előtt baja komolyságát orvosai nem hallgatják el, ám a titokban bizakodó hozzátartozók a hamaros felgyógyulását és hazatértét várják el tőle. És a beteg így szinte vergődik a remény és a reménytelenség közt. A mostani járványban is nyilván nem kevesen „ingáznak“ így, miközben vannak percek-órák, amikor felcsillan a remény, de amiket szinte azonnal elnyom a reménytelenség réme. Életünknek jöhet bármikor olyan szakasza, amikor forró – majd hirtelen hideg zuhanyként éljük át az ilyen erőpróbáló változásokat.

Csaknem ugyanazt lehetne az örömről is elmondani. Szinte szárnyra kapunk, ha örömteljes eseményt éltünk át vagy valaki örömet szerzett nekünk. De itt sincs vastörvénye az állandó öröm fenntartásának. Örömünk az érzelmek világába való, amely állandóan hullámválásoknak van kitéve és tudjuk, hogy nem mindig végződik pozitív tartományban...

Két újszövetségi íge tájékoztathat bennünket közelebb a reményről. Az egyikben Pál apostol foglalkoztatja mostani világunk tökéletlensége. Ennek egyik sajnálatos kísérő jelensége a szenvedés. Ő éppen az ilyenben szenvedőket serkentgeti, hogy egy új, egy jobb világ eljöttében reménykedjenek. Ez pedig távolról sem tartozik az illúziók vagy utópiák világába, hanem nagyon is konkrét formát ölthet. Például az „Isten fiai“ megjelenésében, akikben ez az új világ már valósággá lett. Ezek azok a hívő emberek, akik tudnak Isten örök életre vonatkozó ígéreteiről és ez tartja bennük a lelket. Ők is tudják, hogy ez az új világ még nem kézzel fogható, de remélhető. Ahogy az apostol mondja: „Üdvösségünk reménységre szól“ (Róm 8,24). Az apostol nem szédít, sőt

világosan tesz különbséget: „...az a reménység, amelyet már látunk, nem is reménység, hiszen amit lát valaki, azt miért kellene remélnie?“

Járvány okozta válságunkban ezen tájékozódhatunk. A szenvedés és a félelem markában szorítja az egész emberiséget. A legszerényebb előjelzések szerint is milliós szám veszítik el a járványban az életüket a járvány foglyai. Meg kell hallanunk a gyászolókat és reszketőket „sóvárgását“, hiszen minden meghalt embertestvér elmenetele arról tanúskodik, hogy Isten megígért új világa még mindig várta magára. De éppen ennek a nehéz várakozásnak adhat tartalmat a reménység. Nem vész el minden, hiába riogatnak ezzel hívatlan próféták. Inkább nézzünk azokra, akik ebben a gigászi harcban minden élet megtartásáért küzdenek. Őbennük vetítheti előre Isten új világának körvonalait, ahol rájuk már nem lesz szükség. De most még nagyon fontos, hogy hivatalos statisztikák ne csupán a fertőzöttek és halottak óriási számaival rémisszenek, hanem legalább ilyen részletességgel szóljanak a megmentettekről és kigyógyítottokról is.

A reménységben örvendeztetek! Legyen minden pozitív jelzés a reménység hordozójává, hogy újra befészkelje magát nálunk a hálás öröm! Mindezek fontos elvárások, de ha például valamelyik országban már két számjegyűen ezres a halottak száma, bizony reményt keltőnek szánt statisztikák sem gerjeszthetnek határtalan öröme bennünket. Mivel szenvedő testvéreinek írt Péter apostol, ezzel ő is tisztában lehetett. Ezért nézett utána valami biztosabb reményt keltő forrásnak. Ezt írta testvéreinek: „Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjá szült minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámasztása által **ÉLŐ REMÉNYSÉGRE**“ (1Pt 1,3). Mai nyelvre lefordítva ezt úgy is mondhatnánk, hogy mivel Isten nem hagyta holtában Jézus Krisztust, hanem feltámasztotta, ezzel megalapozta maximálisan minden mi reménységünket. Ezért vagyunk mi keresztények az élet szerelmesei és nem szabad pesszimistáknak lennünk. Ezen a biztos alapon tehetünk a bajok elhárításáért, a siker reményében. Reménységünk most már nem emberi, ingadozó érzelmeken alapul, hanem Isten halálon is győztes erején.

„A nyomorúságban legyetek kitartók“

Az a szó, amit itt nyomorúsággal fordítunk, igen tág teret fed le. Belefér az emberi gyengeségtől kezdve az üldöztetésekben elszenvedetteken át egészen a háborúk nyomoráig vagy természeti katasztrófák okozta sebekig minden. Belefér tehát a jelenlegi világjárvány is, minden kellemetlen és nyomasztó következményével együtt. Itt van szükségünk a kitartásra, ha a járványt megfékezni, sőt megszüntetni szeretnénk. Ám éppen a kitartás okozhat legtöbb gondot. Vannak országok, amelyek a járvány gyors lefolyásával számolva, nem hogy kitartók lennének, de még óvintézkedéseket sem tettek. Mások csak akkor kezdtek a kitartásra biztatni, amikor már körmükre égett az ügy. A kitartáshoz tartozik a türelem is. Rá akkor van leginkább szükség, amikor rájövünk, hogy a veszedelem egyáltalán nem kíván megszűnni. Itt jogosnak látszik a türelmetlenség, de azzal nem segítünk, sőt még az esetleg addig elértet is tönkre tesszük. Jakab levele foglalkozik a türelemmel és beszél a földművelő emberről, akinek, miután a szántást és vetést elintézte, nincs más választása, mint a türelmes várakozás. „Íme, boldognak mondjuk azokat, akik tűrni tudtak a szenvedésben“ – teszi hozzá mintegy magyarázatul Jakab (Jk5,11).

A járvány azért járvány, mert se területi, se időbeli határa nincsen. Ezért értékelődik fel az ilyen időkben a türelem erénye. Mint ahogy járványos időkben gyorsan megjelennek a türelmetlenek is, akik vagy kiváltságokat szeretnének elérni vagy rámenős türelmetlenséggel akár a járványt magát is semmibe venni. Még ha a járványt nem is vesszük istenverésnek, akkor is érdemes a bibliai prédikátor szavára figyelni: „Mindennek megszabott ideje van“ (Préd 3,1). Amit el kell fogadni, de ami nem egyenlő azzal, hogy a bajba beletörődünk. A kitartás pedig csak akkor fizetődik ki,

ha a magunk részéről már minden lehető megtettünk. A többit pedig bízunk Istenre, akiről Jakab még azt is írta, hogy „mert igen irgalmas és könyörületes az Úr“ .

„Az imádságban (legyetek) állhatatosak“

Ajánlatunknak ez a harmadik tagja sem lesz idegen azoknak, akiknek mindennapjai szerves része az imádkozás, akár kérés-könyörgés, akár köszönet és hálaadás formájában. Ők már tapasztalatokat szereztek abban, hogy életük akármilyen fordulatában számíthatnak Isten segítségére és együttérzésére. Nincs is különösebben szükségük az állhatatos imádkozásra való biztatásra. De elvilágiasodott társadalmainkban ijesztően nő azok száma, akik Istennel nem számolnak életük tervezésében-alakításában. Nekik elmondhatjuk, hogy kár lenne erről az ajánlatról dacosan vagy éppen kihívóan lemondaniok. Tapasztalatok mutatják, hogy a betegség vagy akár egyéb nyomorúság igen magányossá tehet embereket. Hosszabb távon akár teljesen elvágyja minden kapcsolatukat a valós világgal. A járványokkal együtt járó hivatalok hivatalos semmitmondással „szociális kapcsolatok mellőzéséről“ szólnak, s ez csak fokozhatja az izoláltságot, az egyedüllétet, sőt a magányt. Már pedig az emberi élet sikerülte általában nem is annyira egyéni minősítésünktől függ, mint inkább az idők folyamán jól kiépített kapcsolatrendszerünktől. De még ezek megtartása esetén is bármikor rátelepedhet a betegre a magány veszélye.

Ennek leküzdésére igen jó lehetőséget ad az imádkozás. Nem véletlenül ajánlotta Jézus a tanítványainak a „belső szobát“, mint az Istennel való kapcsolat felvételének legalkalmasabb helyét. Mert, amikor rázuhan valakire a magány, azt nem szabad tartósítani. Istent pedig a belső szobából sem lehet kiűzni. Sőt – sok tapasztalat szól amellett – hogy éppen ott képesíti az imádkozót arra, hogy ne gyümölcstelen monológgal töltse az idejét, magára visszavetve, hanem figyeljen az őt megszólítani akaró beszélgető partnerre, Istenre.

Nagy veszedelmek idején éppen az imádkozók kötelesek a segítségnyújtásra. Megható ilyenkor, hogy itt sokakkal lehet számolni. Jól eső érzés volt, amikor a vész első napjaiban patika előtt álltam sorban és egy soha nem látott álldogáló kedvesen felajánlotta, hogy ne fáradjak, mert ő innen nem messze lakik és bármikor kész nekünk bevásárolni. Van, aki idősek ügyeit intézi, vállalkozó, aki hamar áll át a járvány elleni harcban szükséges eszközök gyártására, s ezzel munkásait sem kell elbocsátania, más önkéntesként végzi a szükségeset. De nem mindenkinek van lehetősége ilyen gyakorlati segítségre, bármennyire is szeretné. Tudunk azonban az imádkozásnak egy egészen speciális formájáról, amely mások javát szolgálhatja: a másokért való imádságról. Újra csak Jakabot idézzük: „...imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok. Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének“ (Jk 5,16). Imádkozni másokért a legnagyobb nyomorúság idején is szabad, sőt kötelességünk. Azokért, akiknek segítő erőre van szükségük, s azokért, akik talán már imádkozni sem tudnak magukért.

Ezt az ajánlat-csokrot lehet részeire bontva is használni. De így egységben valószínűleg hatásosabb. Mert, ahogy a reménység, a nyomorúság és az imádkozás egymást nem csak váltogathatja, hanem ki is egészítheti, úgy adhat erőt az örvendezés, a kitartással és állhatatossággal együtt. Erre pedig most igen rászorulunk. Ámen.

Gémes István